

CHWILA

Cena egzemplarza 20 Mk.

Dziennik dla spraw politycznych, społecznych i kulturalnych.

REDAKCJA: PASAŻ HAUSMANA 8. — ADMINISTRACJA: PASAŻ HAUSMANA 3, I p.

Należność pocztową opłacono ryczałtem. Telefon Nr. 322. KONTO CZEKOWE Nr. 142.854.

PRENUMERATA: miesięcznie we Lwowie 480 Mk. — zamiejscowa 520 Mk. — zagr. 900 Mk.
 CENA OGŁOSZEŃ: Zwyczajne ogłoszenia za wiersz jednoszp. nonp. 20 Mk., nadesłane i nekrologia za wiersz dwuszp. nonp. 80 Mk., komunikaty i wiadomości po kronice 90 w tekście i przed kr. 120 Mk., ogłoszenia na pierwszej stronie 180 Mk., gratulacje i zawiadom. zaręczynowe i ślubne za wiersz nonp. 80 Mk., najmniej 5 w. — 400 Mk. Drobne ogłoszenia: za słowo: 8 Mk., matrymonialne prywatna korespon. kupno-sprzedaż: 9— Mk., ustym drukiem podwójnie.
 Cała stronica . . . . . 20.000 Mkp.
 Pół stronica . . . . . 10.000 „
 Cała stronica pierwsza pod nagłówkiem . . . . . 60.000 „
 Jedna szpalta na pierwszej stronie 20.000 „

Zboże, kukurudzę, fasolę, jabłka dostarcza hurtownie „POLAND“ Lwów, ♦♦♦♦♦ TEL. 597.
 Romanowicza 10

BIURO: AKADEMICKA 10,
 ŁOZKA I L. DOROSŁYCH I DZIECI
 KOLYSKI DLA NIEMOWLĄT . . . .

STOŁY . . . FOTELE,
 ETAZLARKI, . . KANAPY

MEBLE KOSZYKOWE i t. p. WYRO-
 :: BY KOSZYKARSKIE ::

POLECA HURTOWNIE

SYNDYKAT KOSZYKARSKI

LWÓW

SKŁADY: KOPERNIKA 23.

Waszyngton a Syon.

(I. t.). Przed kilku dniami zawięła delegacja wszechświatowej organizacji syonistycznej pod wodzą Sokolowa i Żabotyńskiego do portu Nowego Yorku. Na przywitanie jej utworzyły się komitety najwybitniejszych osobistości z Louisem Marshall'em na czele, a 20. bm. rozpocznie obrady w 'stolicy Stanów Zjednoczonych konferencja instytucyj „Keren Hajesod“, o-lem rozpatrzenia możliwości najrychlejszej odbudowy Ojczyzny żydowskiej.

Równocześnie odbywa się w Waszyngtonie zebranie najwyższych dygnitarzy obu półkul, które obmyślić ma środki ulżenia doli zgubionych ludów i wyprowadzenia świata z krętych ścieżek chaosu narodowego i rozstroju społecznego na płaszczyźnie gościniec rozwoju i postępu.

Czy byłby to li przypadek, że w chwili, gdy po drugiej stronie Oceanu aeropag władców globu ziemskiego kuje myśl uszlachetnienia ludzkości, wybrańcy Żydostwa naprężają ściegna myśli i woli, by nurt życia świętego wlać w skrzypły organizm własnego narodu? Czy zadziwiający to tylko zbieg okoliczności, czy też — myśl dalszą, wychodząca poza spotkanie przypadkowe w czasie i na miejscu, a raczej przedzawiająca się jako cel i — plan?

Z końcem listopada z reprezentacją Egzekutywy londyńskiej, mającą przy pomocy szerokiej propagandy rozprzestrzeń sieć syonizmu na Żydów, głuchych jeszcze na tęto renesansu narodowego, łączy się w Nowym Jorku prezes stronnictwa Chaïm Weizmann, najlepszy żydowski mąż stanu, znakomity zawa arkanów dyplomacji zagranicznej, Anglii.

Jako wysłannik zaś mocarstwa wielkobrytyjskiego w gronie dostojników, skupionych w Waszyngtonie, zasiada James Balfour, twórca projektu „home national“ i po dziś dzień najgorętszy tegoż projektu o-rodownik.

Reprezentacja żydowska w Senacie będzie większa aniżeli w Sejmie.

(Telefonem od warszawskiego korespondenta „Chwili“ eg).

Warszawa, 19. listopada. W żydowskich kołach politycznych uważają, że w razie uchwalenia projektu ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu według propozycji sejmowej komisji konstytucyjnej, Żydzi mogą podczas wyborów w razie solidarnego wystąpienia otrzymać po jednym mandacie w Warszawie, w województwach: Warszawa, Łódź, Kielce, Lublin, Kraków i Lwów a zatem siedm mandatów senatorskich. Natomiast szanse uzyskania mandatów poselskich dla Żydów do Sejmu są znikome. Komisja konstytucyjna projektuje utworzenie małych

okręgów wyborczych, w tem tylko kilka wybierających ponad sześć posłów. Da to możliwość przeprowadzenia kandydatów żydowskich z Warszawy, Łodzi, Lwowa i ewentualnie z niektórych okręgów kresowych.

W ten sposób zachodzi ewentualność, że reprezentacja żydowska w Senacie będzie liczniejsza aniżeli w Sejmie. Jest to następstwo ordynacji wyborczej wymierzonej — jak w politycznych kołach żydowskich uważają — przeciw Żydom i mniejszościom narodowym wogóle.

—II—

Niepokoje w Jerozolimie.

Jerozolima. (Z. B. K.) Euro prasowe komisji syonistycznej stwierdza, że 2. listopada br. nie przyszło w Jerozolimie do żadnych publicznych zaburzeń. Jedynie drobne bandy napadały pojedynczych przechodniów Żydów. Stwierdzić dalej należy, że 2. listopada nie przyszło też do starć między Żydami a Arabami.

Kwestya obywatelstwa palestyńskiego.

Jerozolima. (Z. B. K.) Do niedawna wystawiały władze palestyńskie „La'sser Passers“, w których rubrykę „obywatelstwo“ klauzulowano „palestyńskie“. Ambasadę od-

trzymwały jednak w dymowaniu takowych „La'sser Passers“. Rząd palestyński poczynił przeto kroki w celu uznania obywatelstwa palestyńskiego, mimo że mandatu nad Palestyną dot. d. nie ratyfikowano.

Oficjalnie komunikuje się, że w Palestynie urodzone osoby albo te osoby, których ojcowie urodzili się w Palestynie, względnie osoby tam zamieszkałe, które złożyły deklarację, że skoro tylko daną im zostanie możliwość starać się będą o obywatelstwo palestyńskie, w przyszłości w „La'sser Passers“ figurować będą jako obywatele palestyńscy. Rozporządzenie to nosi tylko charakter prowizoryczny i nie przesądza wcale postanowień mającej być wydanej ustawy regulującej sprawę obywatelstwa palestyńskiego.

—II—

Czy w chwili, gdy na terenie, skąd dla świata, zaciemnionego zdziwieniem „patriotycznym“ zabłyśnięto wybladłych przedwcześnie, ale podówczas bądź co bądź ożywczo działających też Wilsona, zaś dla krwawiącej z tysiąca ran społeczności żydowskiej i wyniszczonej furją wojenną ziemi palestyńskiej wyszły promienie ofarności braci amerykańskich, zetkną się z sobą przedstawiciel największej potęgi w Europie i rzecznik parjasa narodów, pierwszy inicjator „Siedziby narodowej“ dla Żydów na arenie dyplomacji światowej z pierwszym budowniczym tejże siedziby i najlepszym jej propagatorem w ulicy żydowskiej: czy w tej chwili z to-drebnymi, przez każdą z tych indywidualności objętych, misyj nie zdoła się wykrzesać — wspólny wysiłek?

Przywzruszenie to nabiera tem więcej prawdopodobieństwa, jeśli się zważy, że na tapet obrad waszyngtońskich przyjdzie niezawodnie też sprawa mandatów, podlegających Lidze Narodów. I jakkolwiek rząd Stanów Zjednoczonych dał już półoficjalne zapewnienie, że nie będzie stawiał przeszkód przyjęciu mandatu palestyńskiego w brzmie-

niu, ustalonem definitywnie przez gabinet angielski w porozumieniu z oficjalnymi zastępcami organizacji syonistycznej, jakkolwiek wreszcie i Sekretaryat Ligi Narodów udzielił już tymczasowej aprobaty dla obecnego projektu mandatu, niemniej wylonią się zapewne jeszcze trudności i wątpliwości, które najskuteczniej dadzą się obalić i rozprószyć wobec zespołu decydujących czynników.

Spoglądając na stan ruchu syonistycznego przez pryzmat tych faktów i towarzyszących im okoliczności radzi jesteśmy, iż sternicy nawy żydowskiej na pytanie: „quo vadis?“ zdołają dać odpowiedź jasną i stanowczą, jeżeli widząc przed sobą metę, zdążają ku niej śmiało acz przeczornie, w świadomości środków, celu i ciężkiej odpowiedzialności. Sternictwo bowiem dobre polega nietylko na przewozem omijaniu raf i przeszkód, lecz i w umiejętnem wyzyskiwaniu zmian atmosferycznych, sprzyjających kierunkowi okrętu. Czem zmiany atmosferyczne dla okrętu, płynącego po pełnem morzu, tem konjunktury dyplomatyczne dla okrętu, wystawionego na bystre fale polityki międzynarodowej.

Co jeŝylnie wobec tego staru rzeczy i tych wŝdólców pŝwódena rŝkawa nas trwogŝ i przykre budzi refleksje to rozwojone, panujŝce jeŝcye wciŝŝ w lonie organizacyi syonistycznej w Ameryce. W chwili, gdy naleŝy sŝ zaprezentowaŝ ŝwiŝtŝ, potrzebny jeŝt bardziej niŝ kiedykolwiek obóŝ siŝy ideowo i zwarty organizacyjny. I dlatego pŝwŝ jest sŝeŝny, ŝe wodzowie nasi, przybyli z Londynu, nie zadowolŝ sŝ dziaŝalnoŝcŝ agitacyjŝ, a i nawet zabiegami dyplomatycznymi, lecz wyteŝŝ sŝly, by sukorsy, jakie zapewne w Ameryce dostanŝ sŝ im w ŝdziale, zakoŝczyŝ „ŝwiŝtem pojednania“, by uŝmierzyŝ waŝŝ, która tyŝko dzieŝi zroŝumienia dyscypliny u l dŝi tej maryŝ, to Brandeiss, Mack czy Haase, nie urosŝŝ do rozmiarów walki bratobójczej i by róŝnice poglŝdów przepuŝciŝ przez koryto wspólnej wymiany myŝli, ku uŝciu zgody i łączonej pracy.

„Wolnoŝ“, „sprawieŝliwoŝ“ i „pokóŝ“; to byŝ punkt wyjŝcia mowy zagaŝajŝcej Hardinga, a echo tych hasel rozbrzmiewaŝo w mowie programowej Hughesa i piŝknych przemówieniŝ Balfoura i Brianda. Gdzie zaŝ hasŝa te majŝ ŝwieŝciŝ tryumfy, tam znaleŝciŝ musŝi tŝiejsze i — syonizm. Nŝetylko w roli strony interesowanej, lecz takŝe w charakterze strony — acz poŝrednio — wŝróŝdziaŝajŝcej. A ta jednolitoŝ liny, na której schodzi sŝ w swych poczynaniach ideowych wielka konferencja dyplomatyczna w Waszyngtonie, haradami syonistycznymi w Nowym Jorku, jest dowodem, iŝ pochodŝ cywilizacyi idŝe w parze z podŝwignięciem z hiŝin ludu ŝydowskiego i ŝe l pŝe „jutro“ dla ludzkoŝci nie moŝe byŝ wprowadzone bez caŝkowitego wyzwobodzenia najŝarszego z narodów.

Zajŝcia w Jaffie.

Sprawozdanie urzŝdowej komisji ŝledczej.

Londyn. (Z. B. K.) Zostaŝo ogŝoszone oficjalne sprawozdanie komisji rŝadowej, wysŝlanej do Palestyny celem zbadaŝia zajŝc w Jaffie i koloniach z maja br. Sprawozdanie podpisane przez Thomasa Hycrafta naczŝelnego sŝdzego w Palestynie, K. Looka zastŝpcy gubernatora jerozolimskiego i Jamesa G. Stobsa, czŝonka departamentu sprawiedliwoŝci przy rŝadzie paŝtyŝkim, zapoŝt one jest wŝstępem Sir Herberta Samuela w którym Wysoki Komisarz podkreŝla, ŝe podjŝte zostały wydane zarzŝdzenia celem porŝawy stosunków bezpieczeŝstwa w Palestynie. Ponadto zaznacza on, ŝe stwierdziŝy w sprawozdaniu fakt, jakoby Arabowie nie mieli organizacyi, podobnej do komisji syonistycznej, która by bronŝla interesów ludnoŝci arabskiej nie jest sŝluszny albowiem utworzony został arabski komitet chrzeŝcijaŝisko-muzuŝmaŝski, który pozostaje w kontakcie z Wysokim Komisarzem.

W uwagŝ, w którą zapoŝtŝ sŝ rŝadowe dane komisji minister Churchill, stwierdza on, ŝe uważa je za rzeczowe i roŝumnie opracowane.

Samo sprawozdanie rozpoczyna sŝ od opisu miasta Jaffy i jego mieszkaŝców. Jaffa, jak kaŝde miasto portowe ma wielkŝ iloŝc mobu. ŝydów, którzy prz bywaŝ do Jaffy, wnosŝŝ europejskie zwyczaje i idee. Majŝ za sobŝ wyŝkolenie polityczne i odznaczajŝ sŝ postŝpowymi poglŝdami. Stworzyli oni m. i. w kraju organizacje robotnicze i posŝugujŝ sŝ publicznie demonstracyami, które sŝ znamienne dla europejskiego ruchu robotniczego.

Juŝ w przededniu 1. maja br., Arabowie przypatrywali sŝ tego rodzaju czynnoŝciom, lecz uważali je za wewnętrzne sprawy ŝydów. Dopiero demonstracje komu istycznego odŝlamu ŝydów daly sposobnoŝ do wrzenia. Broszura rozrzucona przez komunistów, która nawoŝe klasŝ robotniczŝ do walki wewnętrznej spowodowaŝa rozruchy, których ofiarŝ stali sŝ wŝpółwyznawcy tych komunistów.

Sprawozdanie zawiera w dalszym toku rzut oka na ŝydowskŝ politykŝ robotniczŝ w Palestynie. Organizacja „Achduth Haawoda“, która okreŝlaŝa jako paŝtryotyczno-ŝydowskŝ, jest przeciwwskazaniem grupy ekstremistów, zwanych M. P. S. (Miflegat Poalim Socialim). Ten to odŝlam w wyŝej wspomnianej broszurze i odezwach wywaŝ wŝystkich robotników do wzięcia udziału w reolucji soŝyalnej itp. W listopadzie urzŝdŝli komunistŝi demonstracyŝ, z niekŝŝ Szarlottŝ Rosenthal na czele, w której 30 do 40 osób braŝo udział, nosŝc na czele czerwonnŝ chorŝagiew. Usŝlowali oni w maju br. zmusŝc robotników do strŝjku powszechnego. Gdy jednak w dzieŝ po demonstracyi czŝeŝ robotników ŝydowskich nie chciaŝ wŝdziaŝ w strŝjku wpadŝ jego organizatorzy do warsztatów pracy i zniszczyli maszyny. Miŝdzy policjŝ, która przyszŝa celem interweniowania a strŝkujŝcymi rozpoczŝla sŝ bójka.

Juŝ 30. kwietnia 1921 w nocy przyŝpaŝa policja 4 mŝczyzn rozdziaŝajŝcych proklamacye w jŝz. hebrajskim, ŝydowskim i arabskim, wzywajŝce proletaryat ŝydowski i arabski do obalenia uoskaŝcych. Proklamacya koŝczyŝa sŝ słowami „Niech ŝyje wojna domowa! Niech ŝyje sowiecka Rosja! Precz z francuskimi i angielskimi bagnami!“.

Dnia 1. maja ze woŝo o organizacyi „Achduth-Haawoda“ na odbycie demonstracyjnego pochodu. Czŝonkom „M. P. S.“ udało sŝ jednak urzŝdziŝ wŝasŝŝ demonstracyŝ. Gdy pochodŝ „Achduth Haawoda“ doszedŝ do granic Tel-Awiwu natknŝ na demonstrujŝcych „M. P. S.“ Dwukrotnie powstaŝa bójka. Od tej chwili ciŝdko jest ustaliŝ bieg dalszych wypadków.

Sprawozdanie zawiera dalej szczegóŝy napadu na „Dom emigrantów“. Istniejŝ dowody, ŝe policja strzelaŝa do okien. Duchowny A. Martin z londyŝskiego „Jews-Society“ (Misja dla szerzenia chrzeŝcijaŝstwa wŝród ŝydów) zeznaŝ, ŝe policja wpadŝa do domu emigrantów i szŝa na czele tłumy, który wpadŝ na podwóŝrze. Osoby, które wybiegŝy z domu tłum pobŝl niemiŝosiemie. Szczególnŝ brutalnoŝcŝŝ odznaczyŝ sŝ policjant, który został potem zasŝdzony na 13 lat więzienia.

[Ponadto zawiera sprawozdanie szczegóŝy interweniencyi puŝkownika Margolina w sprawie umoŝliwienia ŝoŝnierzom legionu ŝydowskiego obrony dzieŝicy ŝydowskiej i szczegóŝy zamordowania literata Brennera.

Caŝa wina zaŝc zdanieŝ komisji ŝledczej spada na demonstracyŝ „Miflegat Poalim Socialim“ i jej bójkŝ z „Achduth Haawoda“.

Demonstracya „M. P. S.“ byŝa punktem zapalnym i spowodowaŝa niezadowolenie Arabów.

„Niezadowolenie to — pisze sprawozdanie — jest czŝeŝciowo wynikiem polityki rŝadu w kierunku utworzenia ŝydowskiej seŝd. by narodowej w Palestynie, czŝeŝciowo wynikiem niezrozumienia tej polityki przez Arabów, oraz interpretacyi tej polityki przez jej zwolenników poza rŝadem palestyŝskim“.

Kulminacyjnym punktem niezadowolenia sŝ przypuszczenia Arabów, ŝe rŝad palest. pozostaje pod wplywem syonistów. Gdyby nie istniaŝa kwestja ŝydowska rŝad nie spotkaŝby sŝ, zdaniem komisji, z politycznymi trudnoŝciami o ile ciŝdz o w wŝtne sprawy palestyŝskie. Antyangielskie usŝsobienie Arabów stŝd pochodzi, ŝe rŝad popiera politykŝ syonistów.

Komisja wyraŝa w koŝcu zapoŝtywanie, ŝe byŝo bŝdem udzielenie zezwoŝenia na demonstracye, przyzŝaŝe, ŝe Arabowie zachowali sŝ po bestyalsku i ŝe w nastŝpstwie tego samoobrona ŝydowska wystŝpŝa z energjŝ, prawie z mŝciwoŝcŝŝ. Ostatecznie ujmuje komisja swóŝ sŝd o wypadkach w ten sposóŝ, ŝe wykroczenia nie byŝy przez Arabów z góŝy planowane, a wybuchŝy pod

wplywem kolonowania faŝszywej pogŝoski, ŝe ŝydz zabŝl Araba.

Caŝa ŝydowska Palestyna dom ga sŝ ustŝpienia gen. Storrsa.

Jerozolima. (Z. B. K.) Reprezentanci wŝystkich wiŝkszych instytucji ŝydowskiej na odbytej konferencyi postanowili wrŝczyŝ Wysokiemu Komisarzowi Palestyny memoriaŝ z ŝadaniem natychmiastowego zaususpendowania gubernatora Jerozolimy, gen. Storrsa, którego caŝa opinia publiczna czyni odpowiedzialnym za wypadki z 2. list. padŝ. Memoriaŝ podpisali w imieniu komisji syonistycznej pp. L. Uyszwin, dr. Eder, prof. Pick, dr. Ruppin i Sprinzak, w imieniu Waad Leumi pp. dr. Thon i Ben Zwi, za radŝ rabinackŝ rabini Jakob Meir i Abraham Kuk, w imieniu gminy ŝydowskiej pp. Meyhas, Sziller i Epstein a wreszcie dr. Lewy w imieniu Hitachduth Haefardim.

Jerozolima. (Z. B. K.) Po rozruchach z 2. listopada zebraŝo sŝ w jerozolimskiej Izbie handlowej pod przewodnictwem sekretarza honorowego mr. Shellego przeszŝo 200 kupców ŝydowskich, którzy postanowili tak dŝugo nie otwieraŝ sklepów, aŝ ŝe sŝrony wŝadz nie zostanie kupcom ŝydowskim zapewnione bezpieczeŝstwo ŝycia i mienia. Równocześnie postanowiono zaŝadaŝ natychmiastowego ustŝpienia gen. Storrsa. Mimo osobistej interweniencyi gen. Storrsa u kupców ŝydowskich, w sprawie otwarcia sklepów, kupcy-ŝydz mu oŝwiadczyli, ŝe ludnoŝc ŝydowska straciŝa do niego zaufanie i ŝe goŝt zapewnieniom nie moŝe daŝ wiary. Dopiero po zapewnieniu delegacyi kupców ŝydowskich przez Wysokiego Komisarza, ŝe rŝad jest panem sytuacji, sklepy ŝydowskie otwarto.

—0000—

Projekt Rutenberga w paŝlamiech angielskim.

Londyn. (Z. B. K.) Dnia 7. listopada wnióŝ poseŝ Johnson Hicks, nastŝpujŝce interpelacye pod adresem ministra kolonii: 1) Czy udzieloŝo koncesyi ŝydowi roŝyjskiej p. Rutenbergowi na zbudowanie wielkiej stacyi elektrycznej w Palestynie? 2) Czy otrŝmano projekty innych firm? 3) Czy korzystaŝ sŝ bŝdzie przy realizacyi projektu z pracy ŝydowskiej, wyŝczajŝc robotników arabskich.

W zastŝptwie ministra kolonii odpowiedziaŝ p. Wood, iŝ p. Rutenberg w porozumieniu z organizacyŝ ŝydowskŝ wnióŝ proŝbŝ do rŝadu palestyŝskiego w sprawie koncesyi na wykorzystanie wód Jordanu i innych rzek palestyŝskich dla uzyskania energii elektrycznej, która by byŝ rozdzielana po caŝym kraju. Projekt ten został zbalansyŝ zarówno przez rŝad palestyŝski jakoteŝ i przez ministerjum kolonii.

Balansy wykazaŝy, iŝ projekt ten przyŝiesie wielki poŝytek caŝj ludnoŝci palestyŝskiej. Dlatego zawarto ukŝad pomiŝdzy p. Rutenbergiem, a rŝadem paŝtyŝkim, który p. Rutenbergowi udziela koncesyi pod pewnymi warunkami. ŝadnej innej proŝby w sprawie podobnej koncesyi nie otrŝmano, poniewaŝ w dzisiejszych warunkach nie jest w stanie zaŝbaŝ inna osoba lub organizacja przetrzowaŝc projekt ten w sposóŝ naleŝyty.

Co sŝ tyczy przedniego punktu zapytania sŝdzi p. Wood, iŝ p. Rutenberg da zatrudnienie w swych pracach takŝe wielkiej czŝeŝci mieszkaŝcom palestyŝskim.

—0000—

Pamiętajcie o uchodźcach z Ukrainy!

Doniosłe zagadnienia.

Idealisci, przyjaciele wiecznego pokoju i optymiści, którzy sobie po konferencji waszyngtońskiej zapowiadali uregulowanie wszystkich spornych kwestyj do tego stopnia, że wielkie Mocarstwa uznają chwilę obecną za dojrzałą do przeprowadzenia poważnego rozbrojenia, dozajają tego samego zawodu, z jakim się sportkali ci wszyscy, którzy pięknymi hasłami o samostanowieniu narodów, sprawiedliwym pokoju bez zwycięzców i zwyciężonych, brali dosłownie. Kto jednak nie pozostał chłodno i krytycznie oceniać sytuacji politycznej na świecie po wojnie i bez przesady w tym kierunku nadziei wtał zwołanie konferencji i z zainteresowaniem śledzić będzie bieg obrad, od których wyniku w wysokim stopniu zależy ustalenie sytuacji międzynarodowej i bezpieczeństwo pokoju światowego przynajmniej w najbliższej przyszłości.

W tym względzie stwierdzić można, że konferencja zbiera się pod dobrym znakiem. To od znaków szczerości, której wyraz dali zaraz na początku przedstawiciele reprezentowanych Mocarstw.

Prezydent Harding oświadczył, że celem konferencji jest stworzenie platformy dla porozumienia się co do rzeczy możliwych do przeprowadzenia a nie gotowa za niedosięgniętymi narazie idealami. Idzie o porozumienie w sprawie rozbrojenia, które ma na celu tylko „pracytackie zmniejszenie zbrojeń”.

Program ten prezydenta Ameryki i inicjatywa konferencji kryją się z stanowiskami innych Mocarstw.

Jak z tego wynika dalecy jesteśmy od idealu trwałej pacyfikacji świata, ostatecznej na zasadach absolutnej sprawiedliwości...

Znajdujemy się w pośrodku, z przedwojenną intensywnością działających sił imperialistycznych, przyczem w grę nie bierze dziś udziału, przed r. 1914 tak poważny konkurent jakim były jeszcze Niemcy. Mocarstwa przysięgające do uregulowania swych interesów dają do zabezpieczenia sobie owoców zwycięstw ich trwałego posiadania, uzależnionego od wzajemnego ułożenia się sił i wpływów między zwycięzcami, Francję jako warunek zgody co do rozbrojenia ta ładnie wysuwa „skromny” postulat, zapewnienia jej interesów w sposób tak niezawodny, by trwale utrzymanie zbrojczych byłoby gwarantowane bez konieczności gorączkowych nowych zbrojeń. O znalezienie tego rozwiązania pokusi się konferencja waszyngtońska.

Jeżeli się uwzględni, że w konferencji nie biorą udziału i cznie państwa, które bezpośrednio albo pośrednio zainteresowane są w sprawie „faktów dokonanych”, jakie będą następstwem porozumienia się uczestników tego międzynarodowego aeropagu, musi się z pewnym pesymizmem ocenić wartość pracy, sub specie aeternitatis. Dla bezpośredniego ułożenia się równowagi politycznej i pokoju światowego w bliższej przyszłości, konferencja ta może jednak mieć ogromne znaczenie. Galwanizowanie dzisiejszego układu sił nie ma wartości wiecznej, mimo to wyczekanie świat słusnie i napięciem głosu z Waszyngtonu.

Celem konferencji jest ustalenie warunków, umożliwiających zmniejszenie zbrojeń na morzu, także na lądzie. Warunki te zaistnieją po osiągnięciu porozumienia w sprawie najważniejszych interesów żywotnych państw w grę wchodzących.

Na czoło tych sprzecznych interesów, wysuwa się obecnie rywalizacja amerykańsko-japońska na Dalekim Wschodzie. Idzie o panowanie nad Oceanem Spokojnym, o sferę wpływów w Mandżurji i Mongolji, o przyszłość Chin.

Japonia od wielu lat jest najpotężniejsze mocarstwo w Azji, dąży konsekwentnie do monopolowego stanowiska w Azji, na Amerykę zazdrośnie zawsze spoglądała okiem. Wojna światowa była dla Japonii spo-

sobnością wzmocnienia swej pozycji. Wciągnięta przez koalicję do wojny z Niemcami zażądała koncesyj w Azji, gdyż w biegu wypadków na kontynencie nie była Japonia zainteresowana. Za celę ochrony tyłów rosyjskich, otrzymała Japonia posiadłość kolonialną Niemiec w Chinach, Szantung, który po krótkiej obronie przeszedł w jej posiadanie. Zaraz po upadku Kiautschau wystosowała Japonia do Chin ultimatywne żądania, ułożone w formie 21 warunków, które Chiny były ziewolone przyjąć. Mimo opozycji wielkich mocarstw europejskich zwłaszcza Ameryki, pozostała Japonia w posiadaniu wszystkich istotnych zdobyczy, z którymi wróciła z obrad nad traktatem wersalskim. Chiny, toczone wojną wewnętrzną, podzielone obecnie na dwie połacie pod dwoma rządami występują z żądaniem zwrotu Szantungu, które Ameryka popiera. Oficjalnie zastępuje jest na konferencji tylko rząd w Pekingu, który jest przez Amerykę uznawany, ale także drugi rząd chiński w Kantonie nieoficjalnie żądanie to wysuwa. Chiny opierają się na tem, że z chwilą, gdy wypowiedziały również Niemcom wojnę, stały się członkami koalicji i z tego tytułu roszczą sobie pretensję do zwrotu zabranej prowincji. Japonia sprzeciwia się ponownemu wywiekaniu tej kwestji. Sprawa Chin jest jednak zarazem sprawą Ameryki, która jeszcze w r. 1899 proklamowała zasadę „otwartych drzwi” w Azji w szczególności w Chinach. Treścią tej zasady jest równoprawienie wszystkich państw pod względem gospodarczej ekspansji w Azji i w Chinach, usunięcie wszelkiej hegemonji na polu uprawnień gospodarczych i koncesyj politycznych. Ameryka dążyć będzie obecnie do zapewnienia zasadzie tej zwycięstwa, przyczem uczyni to pod formą poparcia stanowiska Chin.

Aperyty Japonii są nieposkromione. Wybudowując swe pozycje w Mongolji, i Mandżurji, posuwa się, w wykonywaniu niemoocy Rosji, głęboko na Syberję i niedługo stanie się wyłącznym panem Wschodu i Oceanu Spokojnego, godząc niebezpiecznie w przyszłość Stanów Zjednoczonych.

Sprawy Wschodu i Chin w tej formie, w jakiej obecnie zajądają się na porządku dziennym konferencji waszyngtońskiej, znalazły swoje echo jeszcze przed otwarciem konferencji w strzałach słownych przeciw prezydentowi i ministrów a ówskich Hara, którego nacjonalistyczne siły apolityczne uważały za reprezentanta kierunku ugodowej współpracy z mocarstwami zachodu. Delegacja japońska, która przybyła do Waszyngtonu jest wyrazem ugodowej opinii japońskiej. Znalezienie formy załagającej Amerykę z jednej strony a umożliwiającej wzmocnienie stanowiska delegacji japońskiej w kraju, z drugiej jest dylematem, przed którym znajduje się chwilowo konferencja. Rozwiązanie tego dylematu jest kluczem do sytuacji politycznej świata w najbliższym czasie. Wszystkie inne kwestje schodzą chwilowo na drugi plan. Dyplomatyczny po edynek amerykańsko-japoński jest wstępem do wielkiego pytania — pokój czy wojna.

W sprawie uznania długów w Rosji.

Warszawa, 19. listopada (tel. wł. eg.) »Paris Midie donsi. e delegacje państw zainteresowanych na konferencji waszyngtońskiej w sprawie prywatnie pro ozyce sowietów w sprawie uznania długów przedwojennych Rosji.

—0000—

Wet z i wet.

Warszawa, 19. listopada (tel. wł. eg.) Mn. spraw zagr. zawiadomiło poselstwo sowieckie w Warszawie, że sowieccy kurjerzy dyplomatyczni mają płacić za przejazd kolejami polskimi cztery razy drożej niż wykazuje taryfa. Dzieje się to z powodu poczwórnej opłaty, kó-

wą uiszczają polscy kurjerzy dyplomatyczni na terenie sowieckiej Rosji. I tak jazda rosyjskiego kurjera dyplomatycznego z Warszawy do stacji granicznej kosztować będzie około miliona rubli.

Co dzieje się na Ukrainie.

Lwów. „Ridnyj Kraj” przynosi następujące informacje o powstaniu na Ukrainie.

Z za Zbrucza nadeszły wiadomości o działaniach wojennych w rejonie kijowskiego węzła kolejowego. W ręce partyzantów dostały się znaczne zapasy amunicji, materiału technicznego. 53 dywizja wojsk sowieckich przyłączyła się do powstańczej armii. Nadeszły też wiadomości o ewakuacji czerwonych za Dniepr.

Wśród żydowskich kół kupieckich w Tarnopolu krąży sensacyjne pogłoski o gwałtownym wybuchu powstania w Moskowczyźnie, w pobliżu ukraińskiej granicy. Operacje moskiewskich partyzantów zyskały z acnie na żywotności. Z Ukrainy bolszewicy wycofali kilka dywizji konnicy. Ruchem powstańczym w Moskowczyźnie kieruje prawicowe koło moskiewskiej rewolucyjnej demokracji.

Pod Żmierzynką pokazały się oddziały bolszewickie. Galicyjski batalion Ukr. Siczowców Strzelców, załogujący na dworcu rozbił 23 dywizję czerwoną. Na dworcu w Żmierzynce powiewa ukraińska chorągiew.

Wiedeń (ETE). Utrzym wana tu przez rosyjskich komunistów agencja „Rosta” zaprzecza wiadomości o sukcesach powstańców ukraińskich uwieczonych zajęciem Kijowa.

Oczyszczanie rejonu nad Zbruczem

Nota rządu polskiego.

Warszawa, 19. listopada (tel. wł. eg.) W związku z incydentem na granicy polsk-rosyjskiej, którego wynikiem jest kilku zabitych i rannych po obu stronach mówią, że min. spraw zagr. ma wystosować energiczny protest pod adresem do Czicherina.

Warszawa. (Pat). Ministerstwo spraw zagranicznych przesłało poselstwu rosyjskiemu następującą notę: Powracając do treści pisma z dnia 30. z. m., ministerstwo spraw zagranicznych ma zaszczyt zakomunikować przedstawicielstwu R. S. F. R. S., iż oczyszczenie rejonu pogranicznego nad Zbruczem z elementów podejranych zostało przez władze administracyjne i wojskowe ukończone. W czynnościach swoich władze te nie napotkały nigdzie na poważnie przeszkody. Poszczególni uchodźcy twierdzą, iż przesłana erytoryum Polski z drugiej strony Zbrucza. Niezależnie od akcji policyjnej nad Zbruczem, kompetentne władze polskie przeprowadziły analogiczną akcję wzdłuż całej granicy polsko-sowieckiej w celu unieszkodliwienia ewentualnych band, mogących grasować w pasie granicznym. Załą powyższą akcję rząd polski przeprowadził w tym celu, aby w drodze najbardziej zastosowanych zarządzeń utrzymać w pasie granicznym niezbędny spokój i zabezpieczyć terytoryum sąsiadujących z Polską państw.

Wobec ukończenia akcji oczyszczenia terytoryum ze strony polskiej, ministerstwo spraw zagranicznych zapytuje przedstawicielstwo pełnomocne, czy rząd sowiecki nie byłby skłonny przeprowadzić odpowiednich zarządzeń po swojej stronie granicy. W razie zasadniczo pozytywnej decyzji, ministerstwo spraw zagranicznych prosi o zakomunikowanie, co w tym względzie ze strony rządu sowieckiego będzie uczynione.

kurs marki polskiej w Wiedniu.

Wiedeń (Pat). W prywatnych obrotach notowano markę polską 1.93.

NA MARGINE JE.

Profesorowie i życie.

Wiele wrzawy wywołała w świecie uniwersyteckim napisać jednego z brukowych piśmienników lwowskich na kilku profesorów uniwersytetu za to, iż nie podpisali kolektywnej rezolucji wszechniczy Jana Kazimierza przeciw projektowi autonomii Galicji Wschodniej. Zaatakowani boleśnie, bo przypomnieniem żydowski go pochodzenia lub niepolskiego brzmienia nazwiska profesorów odpowiedzieli artykułami, w których żądają dla siebie w imię nauki prawa zajmowania się fachową wiedzą a milczenia w sprawach nie podpadających ich kompetencji. Ne sutor contra crepidam — o prawa choćby maluczkich szewców upominają się profesorowie uniwersytetu — u kogo? u partaczy, którzy wszelkiego imają się rzemiosła, prócz tego, które opatrność naturą ich zdolności im wytknęła, prócz kowadła.

Jest istotnie złośliwością i nieaktownością odrywanie ludzi pracujących naukowo — od nauki, tej pasierbicy czasów — a kierowanie ich na tory działalności publicznej. Do czego to prowadzi, uczy nas liczne wykołajenia uczonych na arenie publicznej. Czem są ekonomiści polscy w Sejmie a czem byli na katedrach uniwersyteckich? Albo czem prof. Chłamtacz jako wyniosły interpretator surowości praw rzymskich — a prez. Chłamtacz w gospodarce miejskiej i w komisji teatralnej.

Łatwo było prof. Chłamtaczowi na Radzie Miejskiej polkpiwać z rektora Thuliego z jego znastwa w dziedzinie „rozpasanej i rozbranej muzy”. (O właściwej dziedzinie nieznajomości pana rektora, o sprawie żydowskiej — prof. Chłamtacz dyskretnie nie wspominał).

Ale po prawdzie na muzach nie rozumieją się czcigodni profesorowie obaj. Nie rozumieją się — i z wieku i z urzędu.

he. he..

—000—

Posel Piltz u prez. Masaryka.

Praga. (Pat.) Minister Piltz był dziś przedpołudniem na posłuchaniu u prezydenta rzpltej czeskiej Masaryka. Obecni byli również prezydent ministrów Benesz i kanclerz Szmala. P. Piltz wręczył prezydentowi swoje listy uwierzytelniające, a w przemówieniu m. i. zaznaczył, że uważa to za wielki honor iż został mianowany pierwszym posłem rzpltej polskiej przy rządzie Czesko-słowackim.

W odpowiedzi prosił prezydent Masaryk ministra o wyrażenie podziękowania Naczelnikowi Państwa za przysianie posła polskiego i ministra upomocnionego do Pragi. Omawiając trudności istniejące między obu narodami wyraził życzenie, aby trudności te jak najrychlej zostały usunięte. Naród polski cierpiał wiele przed wojną, ale także i w czasie wojny, bo Polska była terenem wojny światowej. Prezydent życzy Polsce, aby jak narychlej się odbudowała i skonsolidowała. Prezydent wspominał o serdecznych stosunkach, jakie go łączyły w czasie emigracji w Rosji i w Ameryce z politykami polskimi wspominając o powstaniu z r. 1863, że wywarło ono wpływ na młodą generację czeską. W końcu wyraził prezydent radość przybycia posła Piltza do Pragi i nadzieję, że posel Piltz ułatwi rządowi czeskiemu przeprowadzenie jak najdalej sięgającego porozumienia pomiędzy Polską a Czechosłowacją.

Rozruchy w Berlinie.

Berlin. (Pat.) Dziś w południe splondrowano tu szereg sklepów z żywnością. Grupy złożone z kilkuset osób napadały sklepy, rozbiły szyby wystawowe i plondrowały żywność. Aresztowano 3 osoby.

Niemcy- muszą zapłacić obie raty.

Berlin. (Pat.) Wied. B. K. Komisya reparacyjna prawdopodobnie dziś odjedzie z Berlina. Wynikiem jej pobytu jest fakt, że mocarstwa koalicyjne obstają przy zapłaceniu przez Niemcy pierwszej raty przypadającej dnia 15. stycznia w wysokości 500 milionów marek w złocie i drugiej raty, przypadającej w dniu 15. lutego, w wysokości 100 milionów mk. w złocie. Komisya reparacyjna jest zdania, że rząd niemiecki może uzyskać te sumy od urzemiesłowców niemieckich.

Wiadomości bieżące.

Berlin. (Pat.) Z Waszyngtonu donoszą, że Japonia wyraziła gotowość oddania Kio-Czau Chinom, jeżeli Chiny rozpoczną w tej sprawie bezpośrednie rokowania z Japonią, oraz gotowość przekształcenia Portu Artura na port wolny.

Moskwa. (Pat.) Wied. B. K. Zarząd banku państwowego zamierza nawiązać stosunki z bankami zagranicznymi w sprawie przekazywania przez zagranicę do wszystkich miast Rosji obcych pieniędzy. Będą one wypłacane natychmiast w banknotach sowieckich.

Uczczenie Racheli Boruchin.

Lwów, 19. listopada.

Zebrańie, urządzone w sali Zboru żyd. z inicjatywy wywiezionych podczas inwazyi ros. ze Lwowa zakładników — Żydów, poświęcone uczczeniu Racheli Boruchin, przemienilo się w przepiękną a naprawdę rozczulającą manifestację wdzięczności.

Imieniem tysięcznych rzesz Żydów, gnanych z wszystkich miejscowości zajętych swego czasu przez wojska moskiewskie — na niepewne jutro, na katusze moralne i poniewierkę fizyczną, imieniem tych wszystkich, których zjednoczyło pod swym obuchem jedno okrutne słowo: wygnanie dzięki wali szlachetnej siwej, pani mowcy: dr. Jakób Djamand, rabin dr. S. Gutmann, L. Appel i p. Pomeranz-Melzerowa. Dziękowali za to, że z nadludzkim wysiłkiem przy pomocy równie sobie szlachetnych dejami i nocami siwa, chora, nieśła najmłodszyją dionją napływającym do Kijowa w liczbie kilku tysięcy osób dziennie zakładnikom i internowanym-Żydom dalekoidącą pomoc i najczulszą opiekę: przybywającym w stanie okropnym, bez odzieży, bielizny, obuwa, szortów, wyčerpanym, cierpiącym z powodu nagłego oderwania od rodziny i niepewnym, czy ją jeszcze zobaczą.

Odczuwało się, że wszystkim, którzy tę gehennę przeszli a którzy dziś obok zaproszonych reprezentantów organizacji i instytucji żydowskich tłumnie zapełnili salę zboru — ży wdzięczności napływały do oczu.

Imieniem organizacji syonistycznej w osobnem gorącym przemówieniu uczcił czcigodną Rachelę Boruchin przewodniczący egzekutywy stronnictwa syon. dr. Leon Reich.

W skromnych słowach dziękowała p. Boruchin za szczerze słowa, zapowiadając, że osiedliwszy się obecnie we Lwowie wedle się pracować będzie dla dobra tych, którym nieś trzeba pomoc. (a. w.).

Z sali sądowej.**Epilog procesu politycznego.**

Na wiosnę bieżącego roku toczyła się przed lwowskim okręgowym sądem karnym rozprawa główna przeciw księdzu ukraińskemu drowi Stefanowi Jurykowi, szambelaowi papieskiemu oskarżonemu o zbrodnię gwałtu publicznego. Akt oskarżenia zarzucał księdzu Jurykowi, że od listopada 1918 do kwietnia 1919 w czasie walk ukraińskich w Złoczowie aktoł polc as ołsko-ukraiński wojny wywał i posburzał ludność ukraińską do rzezi i mordowania Polaków. Po trzydzie-

wej rozprawie posaż owi trybu al od stać akta z powrotem do sędzięgo śladczego.

Obecnie obrońca oskarżonego dra Juryka adwokat Holubowski otrzymał zawiadomienie, że sąd karny umorzył dochodzenie urzędw księdzu Jurykowi.

W pogoni za dolarami.**Wyrok.**

Drugi dzień rozprawy przeciw Mauryemu Ritterowi i towarzyszą, wypełniły postępowanie dowodowe i przemówienia końcowe. Przedpołudniem przesłuchano poszkodowanych a mianowicie właściciela kaptozu wymiany Jakóba Gruenbauma, jego syna Bernarda i dra Adolfa Weblmanna i Weblmancera. Wszyscy oni przyłączyli się do postępowania karnego. Z skradzionych walut odzyskali tylko nieznaczną stosunkowo część. Z przesłuchania dalszych dziec u świadków Trybunał na zgodny wniosek prokuratora i obrony zrezygnował. Odczytano jedynie zeznania ich. W południe zakończono postępowanie dowodowe, poczm nastąpiły wywody prokuratora i sześciu obrońców. Na tem przerwał przewodniczący rozprawę do wieczora.

O godz. 6.30 wieczorem ogłosił przewodniczący r. Giebulowski wyrok. Osk. Moritza Rittera zasądzono za zbrodnię kradzieży na 5 lat ciężkiego więzienia, osk. Jakóba Scheera za zbrodnię kradzieży i za uprawianie handlu fałszuskowego na 6 lat więzienia. Osk. Z. Willnera za te same zbrodnie na 2 i pół lat więzienia. Za zbrodnię uczestnictwa kradzieży skazano osk. Meilecha Rittera i Dawida Milkwurma, wymierzając obu karę więzienia po półtora roku więzienia, dalej osk. Schendle Goldenberg, Pachile Milkwurm i Adele Willner na karę więzienia po dwa miesiące, wreszcie osk. Schreibera za nabywanie rzeczy podrzane go pochodzenia na grzywnę 10.000 mk. Wszystkim oskarżonym wliczono do kary odbyty areszt śledczy i zastosowano ustawę amnestyjną. Oskarżonych Flawera, Goldsteina i Maasa uwolniono od oskarżenia dla braku dowodów winy.

Wszyscy prawie zasądzeni zastrzegli sobie trzy dni do namysłu, podczas gdy obrońcy Willnerów, Goldenbergowej i Milkwurmowej zgłosili zażalenie nieważności.

Oświadczenie.

P. Mojżesz Schreiber, handlarz perel (ul. Gazowa l. 8) nie jest krewnym ani niema nic wspólnego z Mojżeszem Schreiberem recte Zimmermannem, oskarżonym o współuczestnictwo w kradzieży. 13499

Proces przeciw Sinobrodemu.

Paryz. W drugim dniu rozpraw zaczęło się przesłuchiwanie oskarżonego. Na pierw odczytano La dru siedm dawnych wyroków obciążających jego dotychczasowy, pełen afer kryminalnych żywot. Przy jednej sprawie sinobrody uprzejmie prosiuje: „przepraszam bardzo: to zasądzenie nastąpiło z powodu nadużycia zaufania, a nie oszustwa”.

Ojciec Landru zakończył życie samobójstwem w r. 1912 ze wstydu nad wyrodnym synem. W dzieciństwie Landru był członkiem chóru kościelnego, co spowodowało następującą uwagę przewodniczącego sądu: „wtedy nabrał pan tej pełnej namaszczenia miny, która jest dla pa a charakterystyczna”. (Później wstąpił w służbę u grafika, który sprzeniewierzył jego kaucyę, wyosząc 1.600 franków. Być może ta okoliczność przyczyniła się do tego, że młody Landru sam wstąpił na śliską drogę. „Także wtedy zawodził policya” — uśmiecha się ironicznie Landru — „Czy wogóle policya może coś zrobić?” — dodaje z szyderstwem. „Aby policya mogła coś wykróć w pańskich sprawach, trzeba by, aby pan okazał jej w tem pomoc. Niestety niema o tem mowy”. — „Oto” — zauważa Landru — „słoro sąd oskarża mnie o tyle zbrodni, to wassa”

◆ Sensacyjny dramat włoski w 6 aktach pt. **KRÓL OTCHŁANI** w Marysience i Koperniku. Dziś i jutro po raz ostatni w głównej roli słynny art. aram. Albertini. ◆

rzecz właściwie dostarczył dowodu". Potem uderza Landru w ton patetyczny: „Mówi się o mojej przeszłości. To mnie dziwi! Za wszystko odpokutowałem dostatecznie. Jak może kłamiennować człowieka, który odcierpiał (uż karcę na jaką zasłużył!”

Sąd przystępuje do roztrząsania szczegółów sprawy. Landru został aresztowany na skutek doniesienia panny Lacoste, siostry pani Buisson, jednej z zaginionych ofiar Sabinobrodzkiego. Następnie jest mowa o notesie w którym według oskarżenia Landru zapisywał imiona swych ofiar. Landru protestuje — „To były tylko notatki, które sporządza sobie każdy kupiec, który chce zapamiętać ludzi, z którymi ma traktować. Za dużo wagi przykłada się do tej listy. Czy może zamordowałem wszędzie kobiety, które tu występują pod własnym nazwiskiem, lub pseudonimem? Wszak tyle innych kobiet przybywało do Gamba's, których nikt nigdy nie wpytał. Posądzono mnie o morderstwo pani Benoit, a potem okazało się, że morderstwem tego dokonał ktoś inny”.

W toku przesłuchania przychodzi kolej na wyjaśnienie faktu, że Landru zapomocą ogłoszeń w dziennikach wszedł w stosunki z 283 kobietami. „To był interes” — tłumaczy Landru — „Zwrócono moją uwagę na to, że w Paryżu istnieje pewna kategoria ofiar wolnych, a ma owoce same one żyjące kobiety w pewnym wieku, które sprzedają meble, aby dostać za nie nieco gotówki. Kobiety te kładą nacisk na to, aby nie dowiedziano się o tem, że są w tarapatach finansowych. Dlatego chwyciłem się tego środka, by uspokoić skrupuły biednych kobiet. Tem tłumaczy się moje anonisy. Potrzebowałem mebli, które chciałem sprzedać w oswobodzonych z pod na azlu okolicach”. Przewodzący odcytuje list, który Landru napisał do jednej z swych kobiet, w tonie bardzo sentymentalnym i subtelnym. „To był tylko projekt listy — tłumaczy Landru. — Kto udowodni, że wysłałem go w istocie? Wielu autorów pisze, że mało książek wychodzi” — dodaje.

W trzecim dniu obrad zostaje poruszona sprawa pani Cuchet i jej syna. Landru wyjaśnia, że z powodu tajnego układu pani Cuchet wyjechała do Anglii i odtąd nie widział. Świadczenie tłumaczy, że pani Cuchet nie miała powodu do wyjazdu i że byłaby napisała, gdyby jeszcze żyła. Rodzina pani Cuchet przyznaje, że zerwała z nią, ponieważ nie zgadzała się na jej małżeństwo z rzekomym inżynierem. Przesłuchanie tej sprawy kończy się bez żadnego wyniku i sąd przystępuje do sprawy pani Leborde-Li-ne, zapisanej w notesie Landru pod imieniem Bresl. Landru zaznajomił się z tą panią za pomocą anonisu. Na pytanie na jakiej podstawie zatrzymał przy sobie jej meble, oskarżony tłumaczy się tą samą umową. Na dalsze zapytanie wycedza słowa: „Pokażcie mi mordercę, który

zachowuje przy sobie dowody swych morderstw”. Zatrzymał meble pani Leborde-Li-ne ponieważ je kupił i sprawa była w zupełnym porządku.

NADEŚLANE.

Adwokat Dr. Oswald Kimelman
prowadzi kancelaryę adwokacką 13363
We Lwowie, ul. SYKSTUSKA 54.

Pierwszorzędny zespół muzyków
pod batutą p. FEUERBERGA koncertuje od 19.
bm. codziennie od godz. 10-tej wiecz. 13446
w KAWIARNI IMPERIAL, Legionów I. 5, I. piętro.
Znakomite napoje, pierwszorzędna
kuchnia.

Zakład dentystyczno-techniczny
MAURycego EHRENKRANZA
Lwów, Zamarynowska 20.
(naprzeciw Sądu Wojskowego). 13'03

Z okazji nabożeństwa żałobnego za spójkę duszy bl. p. Marcelego Schaffa złożyli Drowie Bernardowie Mathansohnowie na rzecz kuchni studenckiej 2000 M. 13'00

Stowarzyszenie Kandydatów Adwokatów we Lwowie.
Dnia 24. listopada 1921 r. o godz. 7 wieczorem, odbędzie się w lokalu Izby adwokatów **Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie** z następującym porządkiem dziennym:
1. Sprawozdanie ustępującego prezydium;
2. Wybór nowego prezydium;
3. Wnioski.
Sekretarz: Dr. KLEIN. Przewodniczący: Dr. WILE.

KRONIKA.

Repertuar teatru Miejskiego.

W niedzielę 20. listopada o godzinie 3.30 „Kaligula”, dramat w 4 aktach K. H. Ros-tworowskiego.

W poniedziałek 21. listopada o godz. 7.30 „Aida”, opera w 4 aktach Verdi'ego.

Repertuar Teatru Małego

W niedzielę 20. listopada o godz. 7.30 „Roztwór prof. Pytla”, groteska w 3 akt. B. Winawera.

W poniedziałek 21. listopada o godz. 7.30 „Nina”, sztuka w 3 aktach Leopolda Kampa (premera).

Repertuar Teatru Nowości.

W niedzielę 20. listopada o godz. 7.30 „Taniec szczęścia”, operetka w 3 aktach R. Stolza.

W poniedziałek 21. listopada o godz. 7.30

„Taniec szczęścia”, operetka w 3 aktach R. Stolza.

Repertuar ukr. teatru.

W niedzielę dnia 20 listopada popołudniu »Zaporoziec za Dunajem« opera w 3 aktach S. Artemowskiego, wieczorem: »Wij« fantastyczne widowisko ze śpiewami i tańcami M. Kropiwnickiego.

W poniedziałek 21 listopada »Katarzyna« opera w 3 aktach M. Arkasa.

Repertuar Teatru lit.-art. »Ule«
ul. Ossolińskich 10.

Program od 10. listopada. 1) Część koncertowa z udziałem pp. Ardei, Trouem, Bronowskiego, Michałowskiego, Mirskiego, Wiklińskiego i innych. 2) »Rycerz przemysłu« szkic parafrazował Rujwit. 3) »Wysoki gość« zaśc. sceniczny Bronowskiego.

Repertuar Bagateli i wokalnej.

Gościnne występy p. Burskiej, Ordonówny, M. Rentgena, M. Windheima, Lerchego i innych.

1) Pierwsze »rendez vous« w 1 odsłonie. 2) Dział koncertowy. 3) Miłość i dolar« pastel sceniczny w 1 akcie. Początek o godz. 8 wiecz.

Biuro koncertowe M. Tuerka.

Piątek 25. listopada: Józef Szigeti skrzypek.

— »Aida« Z teatru donoszą: w poniedziałek wystawia Teatr Wielki w zupełnej nowej obsadzie »Aida« z pp. Zacharką, Prawdżicem i Cyganikiem. Dyryguje p. Wolfstal.

— Józef Szigeti słynny skrzypek węgierski, wystąpi po raz pierwszy we Lwowie z koncertem w imprezie biura M. Tuerka w piątek 25. b. m. Artysta, jeden z najwybitniejszych skrzypków współczesnych młodszej generacji, na koncercie danym w Wiedniu 17. b. m. w wielkiej sali Towarzystwa Muzycznego odniósł olbrzymi sukces. Prasa zagraniczna stawiając Szigetiego w rzędzie takich mistrzów jak Kreisler, Martau, Thibaud i t. d. podnosi nie tylko wirtuozostwo jego gry, ale ponadto głębię jego interpretacji właściwą pierwszorzędnym muzykom. Program koncertu lwowskiego obejmuje arcydzieła literatury skrzypcowej. Akompaniuje Dr. E. Steinberger.

— Rejestracja studentów Żydów nie przyjętych na Wyższe Uczelnie we Lwowie, zostanie zakończona z dniem 27. bm. Zgłoszenia przyjmuje się obecnie jedynie pisemnie. Listy (polecone) należy adresować do sekretaryatu Żydowskiego Domu Akademickiego ul. św. Teresy 26a.

Wobec tego, że zgłoszenia późniejsze nie będą mogły być uwzględnione w ramach akcji podjętej przez Tymczasowy Komitet wykonawczy żydowskich Instytucji samopomocowych, leży w interesie samych kandydatów by w terminie wyżej oznaczonym zgłoszenie nadesłali.

— Milionówka. Przy wczorajszym ciągnięciu milionówki wygrana padła na Nr. 4754 086.

— Konferencja w sprawie uruchomienia kredytów i dostaw przemysłowych. Na życzenie Centralnego Związku małopolskiego przemysłu fabrycznego we Lwowie Izba handlowa i przemysłowa urządza we wtorek 22. listopada 1921 o godz. 5 popołudniu w sali posiedzeń Izby konferencję w sprawie pomocy rządowej dla przemysłowców drogą uruchomienia kredytów przemysłowych i dostaw państwowych.

— Urząd palestyński w Warszawie komuniue: 17 bm. odbyła się w lokalu Urzędu palestyńskiego perłustracja chcących się udać do Palestyny. Za zdolnych

M. BYK Fabryka Luster i Szlifiernia Szkła
Lwów Ormiańska 27. polca swoje wyroby po cenach znacznie niższych 00000 13186

KAPELUSZE WELUROWE I FILCOWE
13430 Armij I. HUCKLA Synowie
TYLKO hurtownie » » » N utitschein « « « nadal **TYLKO**
u M. REISA Następców » » Kallisch-Stand
WÓW. PL GOŁUCHOWSKI H 11

do wyjazdu uznano 119 osób, z tych z Galicyi panią Sz. Mutterloh (Czortów), Chaima Nissenholza i Jakóba Jeleka z rodziną z Lwowa.

— **Konflikaty.** Dziennik »Ruś« z 21 bm, oraz dziennik »Wpered« z 20 bm, skonfiskowano.

— **Wyniki spisu ludności we Lwowie.** Dotychczas nie ma oficjalnego sprawozdania spisu ludności w Lwowie. Wczorajsze »Słowo Polskie« przynosi w tej sprawie następujące uwagi:

»Prace około spisu ludności w mieście ukończone zostały o tyle, że jesteśmy w możności podać ogólną liczbę mieszkańców i stosunek narodowości polskiej do niepolskiej.

Otóż ogólna liczba mieszkańców Lwowa wynosi 218 915 w tem 99 072 mężczyzn i 119 843 kobiet.

Z ogólnej liczby ludności przyznało się do narodowości polskiej 116 446 mieszkańców, a do niepolskiej 102 469.

Ponieważ obliczenia według wyznań nie zostały jeszcze ukończone, niewiadom jest jeszcze dokładnie, ilu wśród nich jest Żydów a ilu Rusinów, z porównania jednak z ostatnim spisem można dojść do cyfr przybliżonych. Otóż w r. 1910 było we Lwowie gr.-katolików około 24 000, z których kilka tysięcy przyznawało się do narodowości polskiej. Gdyby przyjąć, że obecnie jest 25 000 (cyfra przesadzona) Rusinów, wypadnie na Żydów cyfra 77 469. Liczba Żydów wzrosła jeszcze, gdyż część ich, chociaż bardzo mała, przyznała się do narodowości polskiej.

Gdy w r. 1910 było Żydów we Lwowie 56 000, liczba ich wzrosła o przeszło 21 000.

Liczba mieszkańców Lwowa obliczona jest bez wojska. Chwilowo nieobecnych w dniu spisu ludności było 4 410 mieszkańców. W r. 1910 liczba mieszkańców Lwowa wynosiła wraz z wojskiem 195 796 a w r. 1914 212 000. I gdy w latach 1901—1910 liczba mieszkańców wzrosła o 30,0 proc., od 1910—1914 tylko 11,8 proc. natomiast liczba Żydów wzrosła prawie o 40 proc. Liczba domów w Lwowie wynosi 5959, mieszkań zamieszkałych 52 400, gospodarstw 59 958, w tem gospodarstw rodzinnych 49 062, zakadowych 331, samotnych 8 565. Statystyka wyznań będzie obliczona za 6 tygodni.

— **Z Towarzystwa Sztuk Pięknych (ul. Dzieduszyckich 1).** W niedzielę 20. b. m. o godz. 10 przedpołudniem zostanie otwartą zbiorowa wystawa prac art. mal. Janiny Nowotnowej, wystawa wielkiego obrazu »Stary Lwów« pędzla prof. Tadeusza Rybkowskiego oraz wystawy art. mal. Tymona Niesiołowskiego z Zakopanego i Adama Bunscha. Wystawa trwać będzie tylko trzy tygodnie od godziny 10—4; wstęp 80 Mk. dla członków Tow. 20 Mk.

— **Romunkat ministerstwa skarbu.** Wpływy skarbowe z danin publicznych. Daniny publiczne przyniosły w Kongresówce i Młopolce w lipcu br. razem 3 miliardy 678 i trzy dziesiąte miliona marek. Podatki bezpośrednie dały 433 i jedną dziesiątą miliona marek. Pośrednie 1 miliard 368 milionów. Monopole 149 milionów i osiem dziesiątych milionów, cła 268 i siedm dziesiątych milionów, należności 557 i sześć dziesiątych miliona, opłaty od koncesyj na domy bankowe i kantory wymiany 1 milion.

— **Prezydent ministrów Ponikowski i minister kolei Sikorski** wyjechał dziś do Gdańska celem wzięcia udziału w uroczystym otwarciu linii kolejowej: Gdynia-Kokoszki.

— **Kradzież biletów kolejowych.** Oregdaj przychodzą na Dworzec kolejowym robotnika stacyjnego, Ignacego Wojtowicza, który miał sobie poruczone sprząta-

ni w lokalach kasowych, na kradzieży biletów kolejowych. Wykładał on je od dłuższego czasu, zaopatrywał zazwyczaj w ni obsadzonych chwilowo kasach stemplem a następnie sprzedawał podróźnym. Łącząc wartość skradzionych dotychczas biletów dochodzi powyżej pół miliona marek.

— **Izydora Duncan tańczy między narodówką.** Z okazji czwartej rocznicy powstania republiki sowieckiej odbył się w mosiewskim teatrze wielim wieczór taneczny urządzony przez Izydore Duncan. Między in. tańczyła Izydora Duncan między narodówką. Wstępu na wieczór nie płacono, gdyż tancerka oświadczyła, że nie wytańczy przed publicznością, która zapłaci za jej produkcje taneczne. Jak wiadomo tańczyła Duncan w czasie wojny na ulicach Aten, celem spowodowania Atenczyków do wzięcia udziału w wzajemnym mordowaniu się narodów.

— **Anielski następca tronu** przybył do Bombaju.

— **Głodówka komunistów niemieckich.** Od kilku dni w więzieniu w Lichtenburgu rozpoczęła się głodówka 100 więźniów komunistów, którzy znajdują się w więzieniu za udział w »brutach« komunistycznym. Więźniowie komunistyczni w odwiecie do społeczeństwa oświadczyli, że rozpoczęli głodówkę, ponieważ ich rodziny znajdują się w nędzy. Minister sprawiedliwości pozwolił posłowi komunistycznemu Katzowi na prowadzenie pertraktacji z więźniami. Pertraktacje nie dały żadnego wyniku. Głodujący żądali zapiekowania się ich rodzinami i ogłoszenia amnestyi dla nich. (Pat.)

— **Wagon wybitnego poety słowackiego.** W Kubnie Niżnim na Olawie zmarł wybitny poeta słowacki Paweł Orszagh-Hwiedzostaw. Paweł Orszagh wydał kilkadziesiąt dzieł, poezye, dramaty, powieści i przekłady z literatury obcych. Poezye jego odznaczały się klasyczną pięknoscia formy. Odtwarzał w nich dołęgnętego przez Węgrów ludu słowackiego. Do najlepszych jego dzieł należały utwory epiczne i powieści o tematach zaczerpniętych z Biblii, »Hagar«, »Kain«, »Rachele«, »Sen Salomona«, tłumaczone na wiele języków. Paweł Orszagh-Hwiedzostaw zmarł w 73 roku życia.

— **Przekładły greckiego literatury obcej na język hebrajski.** Chaim Nachman Bialik, największy żydowski poeta niedawno przetłumaczył na język hebrajski Schillera »Wilhelm Tell«, który będzie ogłoszony w warszawskim czasopiśmie »Hatkufa«. Bialik przełożył również Don Kiszota, a obecnie pracuje nad przekładem Szekspira »Juliusz Cezar«. Nakład Szybla w Nowym Jorku przetłumaczył najważniejsze dzieła Rabindranat-Tagora, między innymi »Dom i świat« w tłumaczeniu Dawida Frismana.

— **»M ryciele Gata«** Izraela Zangwilla zostały przełożone niedawno na język francuski przez Marcelle Girette. Paweł Soudey umiera z tego powodu entuzjastyczny artykuł na łamach paryskiego »l'empire«.

— **Gazety Bankowej Nr. 19** wyszedł i zawiera Prof. W. L. Jaworskiego: Z zagadnień polityki światowej, Prof. Dr. Leopolda Caro: Przesilenia finansowe w przeszłości Romu i d. Urbani: Słabki akcyjne w Polsce, O zecznictwo, Dr. Emanuela Späa: Bilans PKKP. za rok 1920, Sprawy bieżące, Przegląd giełdowy, Kronika krajowa i zagraniczna, Spis banków w Polsce, Przegląd ustaw i rozporządzeń, Kalendarium.

— **Ceny środków żywności w Rosyi.** Według urzędowych doniesień, ceny środków żywności w Rosyi przedstawiają się następująco: funt chleba 5.000 rb., pud maki razowej 240.000, funt kaszy 12.000,

ziemniaków 1 000—1.200, kapusty 1.500, sardzie szka 700—1.200 rb., funt mięsa 12.000—150 0 rb., funt słoniny 35.000, funt mleka 6.000, funt masła 54.000—65.000, funt oleju 35 000 w kosztach 55.000—60.000, pud owsa 60.000 rb. (Pat.)

— **Z Stowarzyszenia kandydatów adwokatury.** W wtorek 22 bm. o godzinie 7 wieczorem odbędzie się w lokalu Izby adwokatów, odczyt p. adwokata dra Maksymiliana Appenzellera, na temat: Różnica między § 918 i n. ust. cyw., a art. 354 i n. ust. handl. 13507

— **Błędnie Keren Kajemeth L'israel** komunikuje: W wykazie datków za miesiąc październik opuszczono komisję ZFN. w Skale z kwotą 21.700—Marek, która temsamem przekroczyła nałożony kontyngent 85.000 Mk o 17812 Mk.

Z życia gospodarczego.

Nowa placówka przemysłu.

Lwów, 19. listopada.

Dzisiaj odbyło się w obecności przedstawicieli całej prasy lwowskiej i zaproszonych gości uroczyste otwarcie pierwszej krajowej wytwórni win owocowych »Jabłowiń« w domu własnym przy ul. Bogusławskiego 1. 9.

Oprowadzeni przez właścicieli i reprezentantów firmy: pp. radcę Ignacego Wikla i r. Jakóba Wikla, goście mieli sposobność oglądać wzorowe urządzenia tej jedynej w kraju wytwórni win, które w gatunku niczem nie ustępują zagranicznym. Z względu na wytwórny smak i zawartość alkoholu, dochodzącą do 12 względnie 14 proc., stanowić będą wina te poważną konkurencyę dla win z zagranicy za drogie kwoty i za wysokim cłem sprowadzanych, w szczególności, że nie różniąc się od win zagranicznych ani smakiem, ani jakością, będą od nich prawie o połowę tańsze.

Na czele fabryki urzędzonej wedle wszelkich wymogów nowoczesnej techniki stoi długoletni fachowiec, inspektor Poluszyński, absolwent światowej sławy akademii państwowej dla uprawy owoców i wyrobu win w Klosterneuburgu, którego działalność na polu tem zdobyła sobie zasłużone uznanie zagranicą i w kraju.

Zarówno fachowe kierownictwo, jak i osoby właścicieli, którzy nie szczędzą starań ni kosztów, by wyrobom fabryki zapewnić najlepszą jakość — dają gwarancję, że wyroby te wkrótce zdobędą sobie uznanie publiczności i że nowo stworzona pożyteczna placówka ma zagwarantowaną przyszłość.

Wiadomości handlowe.

Lwów, dnia 19 listopada 1921.

Poza giełdą w walutach i dewizach tendencja silnie zniżkowa. Dolary spadły o 200—300 punktów.

Płacono: dol. amer. 3400—3150, korony czeckie 35'00, marki niemieckie 14'50, leje rum. 21'00, korony austr. 70. Wiedeń 64.

Kursa giełdy warszawskiej.

Warszawa, 19. listopada 1921.

Dolary amer. 3300—3400—3375, Belgia 225—230, Berlin 1240—1150—1162%, Gdańsk 1375—1150, Londyn 13100—13350 Paryż 230—236 Praga 3600 3400—3450, Wiedeń 68'00—66'00, Nafta 1950—2000, Pocisk 1000.

Dewizy na Bukareszt skierowane.

Wiedeń. (Pat.) »Wr. Allg. Ztg.« donosi z Zurychu, że dewizy na Bukareszt zostały w Zurychu skierowane.

Teatr żydowski

W niedzielę dnia 20. b. m. o godz. 7:30 **Na pograniczu dwóch światów**
»DYBYK« legenda dramatyczna w 3 aktach Sz. An.-skiego
 pan Ulrich w roli Henacha.
 W niedzielę o godz. 3:30 popoł. **MATCZYNE SERCE** operetka
 na cel dobroczynny: w 4 akt.

dyr. S. M. GIMPEL
 JAGIELLOŃSKA II.

Wiedeń. (Pat.) »N. Fr. Presse« donosi, że austriacki minister skarbu przedłożył zgromadzeniu narodowemu projekt ustawy, według którego każdy uczestnik giełdy będzie musiał opłacać miesięcznie 100 K. w zlocie. Ustawa będzie obowiązywała od 1. listopada wstecz. Równocześnie będą zaostrzone kary dla uczestników giełd pokątnych do roku więzienia i do wysokości miliona koron.

Kurs dewiz.

Zurych. (Pat.) Kursa początkowe dewiz z dnia 19 b. m. Berlin 1'85, Praga 5'50, Nowy Jork 530.—. Austr. noty kor. stempl. 0'12, Budapeszt 0'57, Bukareszt 0'00, Wiedeń 0'19, Medyolan 22'10, Zagrzeb 1'90, Warszawa 0'16, Paryż 38'30, Londyn 21'73.

Zurych. (Pat.) Kursa giełdy końcowe z 19. bm. Berlin 1'90, Holandia 187'00, Nowy Jork 531'00, Londyn 21'24, Paryż 38'35, Medyolan 22'10, Bruksela 87'15, Kopenhaga 98'25, Sztokholm 124'10, Chrystiania 76'50, Madryt 7300, Buenos Aires 170'00, Praga 5'50, Budapeszt 0'57, Zagrzeb 1'90, Bukareszt 0'00, Warszawa 0'16, Wiedeń 0'19, austriackie kor. stempl. 0'12.

NADESŁANE.

Z okazji zaręczyn naszej kochanej koleżanki Geni Lanz z p. Leonem Turteltaubem serdeczne życzenia zasyła
 13497 Baumgartenówna i Zuckerówna.

Z okazji zaręczyn naszej ukochanej siostry Reginy Selinger z p. Jakóbem Glockenbergiem życzą dużo szczęścia
 13496 Selmanowie Wendlingerowie.

Z okazji zaręczyn naszej ukochanej siostry Reelny Selinger z p. Jakóbem Glockenbergem gratulują serdecznie
 13495 Leon z narzeczoną.

Do zaręczyn ciotki Idzi Eribau n z p. A. Wohlmudem gratuluje i życzy dużo szczęścia Joel Salamon. 18504

Z okazji zasubin kolegi Izia Eckera z p. R. Neusówną najserdeczniejsze życzenia szczęścia na nowej drodze życia zasyła Salo Resler. 13508

Z okazji zaręczyn naszego kolegi. Mozesa Kimmla z p. Anną Marmor życzymy świetlanej przyszłości.

Chaim Spindel Julia Gelles,
 Tobias Friedman, Schulko Klein
 13512 Jakób Vogelbaum.

Moses Kimmel Anna Marmor
 Mikulince Chorostków
 13511 zaręczeni w listopadzie 1921.

Z okazji zaręczyn naszego kolegi Mozesa Kimmla z p. Anną Marmor gratulują serdecznie

Henech Wahrhaftig, Nuchim
 Hornstein, Bernard Hornstein
 Salomon Trief Gode! Zeier.

DOBNE OGŁOSZENIA

POMOC LEKARSKA.

Specjalista chorób wenerycznych i skórnych 12962
Dr. HENRYK ROSMARIN
 były elev. kliniki parysk., wied. i lwowsk.
 ord. od 8—10, 12—113—6 — Lwów, Kopernika 12

Dr. Feliks Hahn

ord. w chorobach wewnętrznych i chirurgicznych
 ul. GRÓDECKA 40. 3—5 pop. 13490

KUPNO-SPRZEDAŻ.

Wódki i wina najlepszej jakości po najniższych cenach (flaszka wódki od 1100 Mk. flaszka wina od 900 Mk. en gros i detaliczna sprzedaż soku malinowego na flaszki. Skład wódek Franciszka Moszkowicza, Kołataja 2 13351

Do sprzedania. Kompletne urządzenie dla fabryki krochmalu, harnadli, świec, jedn. maszyna do w. robu rutek, jedn. lokomobila 50—70 HP. Wolf natychmiast dostarcza inż. Henryk Leyerer, Nabileka 23. 13323

Apparat dla reklamy świetlnej mieniający kolory światła według wzorów kalejdoskopicznych wraz z zegarem elektrycznym okazynie do nabycia u firmy B. Panzer, ul. Kopernika 17. 13517

WOLNE POSADY.

Praktykanta z ładnym piśmem z dobrego domu poszukuje firma »Transport« Kołataja 8 13481

Apteka w Mikulincach poszukuje asystentów (k) farmacyj z dn-em 1/X. L. b. r. Placa wedle normy lwowskiej. 13431

Subjekt, zdolny poszukiwany skład obuwia Schorr ul. Krakowska 23. 13483

Poszukuje się kucharki (izrael.) z długoletnim świad. ctwami Sykstuska 46. l. 13525

POSAD POSZUKUJĄ.

Młodzi farmacyjni z dob. oficer W. P. poszukuje posady. Zgłoszenia do Admin. pod »Hygea« 1340

Panna z lepszego domu absolwentka szkoły handlowej, pisząca na maszynie poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia pod »Pina« do Administracyi. 13475

Aspirant farmacyj z dwuletnią praktyką poszukuje posady. Zgłoszenia pod »A« Poste restante, Tarnopol. 13501

NAUKA I WYCHOWANIE.

Księgarnia »Beth Israel« sp. z ogm. odp. Lwów, Jagiellońska 15. kupuje i sprzedaje wszelkie dzieła judaistyczne w wszystkich językach. 12978

Poszukuję pana lub panny do udzielenia nauki gry na fortepianie w domu. Łaskawe zgłoszenia u M. Kleinera, Reja 9. 13467

Nauczyciel hebrajski, obeznany z literaturą hebr. starą i nowoczesną poszukuje lekcji także za mieszkanie. Zgłoszenia do Administracyi pod »Hebraisk« 13386

Doswiadczony pedagog student politechniki przyjmie lekcje, zna hebrajski. — Zgłoszenia pod »Technik« biuro ogłosz. d. Brücka, Kościuszki 2. 13524

Akademicka, władająca biegle językami angielskim, hiszpańskim, francuskim, oraz niemieckim, znająca muzykę w początkach, szuka posady prywatnej; nauczycielki we Lwowie lub innym większym mieście Łaskawe zgłoszenia pod Jupiter Lwów, Szorena 10/l. 13505

Lekcje francuskiego, angielskiego, niemieckiego włoskiego rozpoczyna się pierwszego grudnia również kurs stenografii w wymienionych językach dyktanda stenograficzne, pisanie na maszynie Rutkowski, Zybkiewiczza 41 13492

ROZNE.

Panie i Panowie! Kapelusze stare każdego rodzaju przerabia na najnowsze formy. Pierwsza Krajowa Fabryka Kapeluszy Rudolfa Neuwelta Lwów, Balonowa 3. 1259

Kto z jadących do Wiednia powążył się za wynagrodzeniem przewieźć stare mskie futro zgłosi piśmem St. Hawrysiwicz, Kraszewskiego 19a/II. 13474

Inteligentna postępową rodziną poszukuje 2 lip. szych panów na dobry wikt domowy ewentualnie za prowianty. Adm. Chwili »Sykstuska« 13502

Bawil' w Stryju gość z Nowego Yorku, stryjaniec, Natan Becher wraz z przyjacielem M. Meyerssem. Dobroczyńcy ci w swej szlachetnej humanitarnej rozdali biednym na dom sierót wojennych i inne pożyteczne cele 1500 dolarów. Obecnie staraniem p. Bechera nadeszło dla domu sierót blisko milion marek, dla biednych 500.000 marek dla sierót 250.000 Mk. Szlachetnym dobroczyńcom zasyła serdeczny »Bóg zapłać«. 13510 Jeden imieniem wielu.

Ogłoszenia.

BACZNOŚĆ!

We Lwowie i okolicach ukazała się herbata pakowana »E. L. I. G.« w etykietach, które identycznie naśladują firmę naszą »E. W. I. G.«
 Prosimy Sz. Klientów i Konsumentów przy nabyciu naszej herbaty zwracać baczną uwagę na dokładność firmy.
 13498 Z poważaniem »E. W. I. G.«
 Pierwsze Warszawskie Importowe Towarzystwo z ograniczoną odpowiedzialnością.

NA ŚWIĘTA!

Bułka kolorowa, rolki krepowe, papier połyskujący, ognie sztuczne, liście, kwiaty itd. oraz zeszyty, różne papiery, papieri listowe, notatki, jakoteż wszelkie artykuły piśmienne poleca najtaniej hurtownie skład papieru i artykułów piśmiennych
A. Kornblum i H. Zawadzki
 Lwów, ul. Rzeźnicka 18.
 Zamówienia z prowincji uskutecznią się odwrotnie. 13181

Skład nut „Harmonia“

Lwów, Romanowicza 11

poleca swój bogato zaopatrzonej magazyn. Wielki wybór najświeższych rzeczy. Zamówienia z prowincji złatwia się odwrotnie. 13070

Poszukuje się Pielęgniarki

ewent. Niemki do miesięcznego dziecka. Zgłosić się ul. FRIEDRICHÓW 5, III. piętro na lewo 13366

Firma „FAUOR“

Lwów Brajerowska 12.

oferuje hurtownie i tanio
KOZUCHY CHŁOPSKIE

naturalne i suknem kryte 13525

jakoteż NICI bawełniane —

Do P. Z. Rodziców!

Wymowa sefardyjska, to piękne i żywe dźwięki odrodzonego języka hebrajskiego.

Sami możecie uczyć dzieci swoje czytania hebrajskiego, posługując się wzorem: »Alfabet Hebrajski i znaki samogłoskowe z wymową sefardyjską, oraz znaczenie liczbowe liter hebrajskich«, który świeżo opuścił prasę i jest do nabycia w księgarniach i trafikach. — Większej ilości wzorów dla odsprzedawców na prowincję z znacznym opustem dostarcza: 13520

B. Koenig, Lwów Panieńska 11a.

GÓRNOŚLĄSKI

WĘGIEL i KOKS

dostarcza po przystępnych cenach znana protokołowana firma węglowa

BERNARD LEIB

W TARNOWIE. 13383

Zniszczone srebrne torebki

naprawia i odnawia systemem zagranicznym (znany specjalist.) 172
J. A. WOLF, Lwów, SOBIESKIEGO 2
 JUBILER I ZŁOTNIK

OBRĄCZKI ŚLUBNE 50%
 13480

taniej u
 firmy
 Pasaż Hausman 5, Wchod od ul. Sykstuskiej 6.

KATAR NOSA u-uwa szybko i niezawodnie znany środek 13528
 „BORMENT“ SKŁAD WYSYŁKOWY
 „Eskulap“, Lwów, Jagiellońska 11 A.

MOTOR BENZYNOWY

12/16 HP prawie nowy przewoźny
 sprzedawany okazjnie

W. RUBINFELD
 LEGIONÓW 5. 13518

WOZY GOSPODARSKIE
 różnych typów

Wózki d abinkowe, Wozy ciężarowe, jesionowe

WYRABIA

„AGRICOLA“

fabryka wozów i narzędzi rolniczych

we Lwowie, ul. Nowej Rzeźni 25

13516

Zdolnych zastępców

we Lwowie i na prowincji przyjmie pod korzystnymi warunkami dobrze wprowadzona instytucja ubezpieczeniowa. — Zgłoszenia do Administracji pod „Egzystencja Nr. 11“.

13493

PARTY PORCELANOWYCH
KLOZETÓW

z rezerwami do nalewania okazyjnie do nabycia. 1344

Przedsiębiorstwo Handlowo-Przemysłowe Spółka z ogr. o.d.p.

Inż. Jan A. Schumann

Lwów, Pańska 23 Tel. 347. Rok zał. 1908.

WOZY GOSPODARZE

SIECZKARNIE, MŁYNIKI, KIERATY, MŁOCARNIE

dostarczy ze swoich

Zakładów przemysłowych

„OŚWIĘCIM“

POTEGA S. A. Centrala: KRAKÓW, Basztowa 9

Adres telegr. Potęga Kraków. 139

Okazyja!

Swetry z mow 13491 z kom niarkami

po 900 i 1400 sprzedaje szatnia komitetu ratunkowego

» Brzajowska 1. 3. «

Śniegowce

amerykańskie i ilości różnych wymiarów sprzedaje TAJLICZNIE i HURTOWNIE ze swoich magazynów

„Polimex“ POLSKI ZWIĄZEK HANDLOWY

LWÓW, PLAC MARYACKI L. 5.

TELEFON 293. 13515

TANIO!

Jedwabie, Brokoty, Kłoty. Płótna, Zefry, Dymki

poleca 13324

T. FUHRMANN, Skarbkowska 25 l. p.

WAZELINA w beczkach i pudelkach nadająca się do wszystkiego. Do nabycia w Składzie farb S. Brenner, Lwów św. Anny 9. 13390

KUPNO - PRZEDAŻ.

Dla Spedytorów. Wóz płonowy 5-tonowy w dobrym stanie do sprzedania. Informacja „Transport“ Kołłątaja 8. 13466

Sprzedam damski żakiet futrzany krymski, warunki korzystne. Wiadomość: Halicka 10 drugie schody, II piętro, pierwsze drzwi na ganku. 13494

Posiadacze maszyn „UNDERWOOD“

powinni we własnym interesie oddać swoje maszyny do naprawy wyłącznie

Generalnej Reprezentacji Fabryki Maszyn do Pisania

„UNDERWOOD“

Lwów, ul. Kopernika 9.

(dom Kina Kopernik) — Tel. 502.

gdyż tylko tam są na składzie oryginalne części składowe do tych maszyn. 13527

PRZEDSIĘBIORSTWO
 HANDLOWO-PRZEMYSŁOWE

Inż. Jan A. Schumann

SKA Z OGR. ODP.

LWÓW, PAŃSKA 23.

Tel. 347 ♦♦♦♦♦♦♦♦ Rok zał. 1808.

Oddział maszynowy dostarcza:

Wszystkiego rodzaju: MASZyny, MOTORY, LOKOMOBILE URZĄDZENIA dla każdej gałęzi przemysłu, rolnictwa i rzemiosła

Posiada stale na składzie: 13441

WIERTARKI KOLUMNOWE i STOŁOWE, RĘBAŁKI, SZTANCE, CYRKULARKI, WALCÓWKI DO BLACHY, POMPY, MOTORY, LOKOMOBILE od 12 do 38 K. M.

Urządzenie

kompletne, agregat benzynowo elektryczny, aparat kinematograficzny, lampy, ekran, tablica rozdzielcza, materiały instalacji elektrycznej z lampkami, kabina na aparat kinematograficzny i t. p. 13414

OKAZYJNIE do PION LWÓW, starczy ze składu Lwowska 48, tel. 476

**NOŻE — WIDELCE
 ŁYŻKI — ŁYŻECZKI**

z czystego aluminium — poleca hurtownie i detailicznie

ANTONI HALSKI, Lwów, Sobieskiego 3.

1325

CHMIEL

Z powodu zwyczajki marki polskiej

jestem jako właściciel chmielarni w Dubnie (Polska) oraz jako zastępca największych firm zagranicznych w stanie dostarczyć browarom

chmiel krajowy, najlepszej jakości, zielony, dobrze suszony, siarkowany po cenach następujących i pod następującymi warunkami:

ze zbioru w r. 1921: I.) pierwszej jakości „wy-

soko-prima“ (hochprima)

1 a po 60.000 mkp. za pud lub 180. 00 mkp. za cetnar (50 kg.),

II.) prima 1 po 57.000 mkp za pud lub 171.000 mkp. za cetnar (50 kg.),

ze zbioru w r. 1920: — pierwszej jakości po 25.000 mkp. za pud lub 75.000 mkp. za 50 kg.

Ceny rozumieją się franko Dubno moja chmielarnia.

Chmiel mój jest pakowany w belach po 3 cetnary (150 kg.); ta sama ilość pakowana w balotach i kwadratach 10.000 mkp. drożej na każdych 50 kg.

Warunki zapłaty: gotówką przy zamówieniu.

Na żądanie służę też komisowem zakupnem i licze: za zakupno, spreparowanie, opakowanie i wszystkie inne z zakupnem połączone wydatki po 5000 mkp. za pud lub 15.000 mkp. za cetnar (50 kg.).

Obsługa najkulantniejsza pod moim fachowym nadzorem, zgodna z moją 32-letnią pracą w tym zawodzie, której najpoważniejsze zagraniczne firmy wyrażały zawsze dalekoidące uznanie.

Firma zastrzega sobie prawo podwyższenia lub zniesienia podanych cen

Lazar Fischbein

DOM KOMISOWO-HANDLOWY CHMIELEM
 WŁASNE SKŁADY i SUSZARNIE.

Opakowanie w różnych rodzajach.

13529 **DUBNO, POLSKA**

lub Lwów, ul. Ziemiańkowskiego 1. 12